

handlet som en slet og ret Communalsskole, men som en Mellemting mellem en Statskskole og en Communalsskole, og Bordingborg Skole kan derfor heller ikke gaae ind under de communale Skoler. Naar man altsaa vilde anlægge Sag mod Skoleraadet og sige: I ere pligtige til at betale Enken Pension, saa vil det vistnok, efter hvad jeg har oplyst, være indlysende, at man vilde tage denne Sag. Nu er det ganske rigtigt, at Staten heller ikke har forpligtet sig til at udrede nogen Pension, fordi Skolen ikke er nogen Statskskole; derfor er det ogsaa, at Manden ved Siden af sin Ansættelse i Skolen kunde beholde sine Bortpænge af Statskassen, men derfor kommer Vedkommende ogsaa til ligesom at sidde mellem 2 Stole uden at faae Sæde under sig. Kommunen kan skyde Sagen bort, og efter al menneskelig Sandsynlighedsberegning vil Skoleraadet ikke blive dømt til at betale; hvis man vil anlægge Sag mod Statskassen, vil den paa samme Maade blive frifunden, thi den har ingen Forpligtelse i saa Henseende. Der er altsaa hverken Forpligtelse for Kommunen eller for Staten, og medens Lærerne og deres Enker ved alle andre Skoler, lærde og ulærde indtil de mindste Sogneskoler, have Afgang til Pension, ville Lærerne ved de her omhandlede Skoler paa Grund af de særlige Forhold, jeg nu har tilladt mig at fremstille noget vidtløftigere, ikke have Afgang til Pension; men dette vilde være en Ubillighed. Jeg kan ikke nægte, at jeg havde næret noget Haab om, at Skoleraadet havde været generøst nok til at give sit Samtykke til, at Pensionen blev udredet af Skolefondet; det vilde jeg have anseet for det Naturligste, men tvinge det dertil kunde jeg ikke. Da nu denne Tillid til Skoleraadets Generøsitet blev skuffet, kommer jeg til Rigsdagen, og her haaber jeg, at jeg ikke skal blive skuffet.

Tsicherung: Saasnart Spørgsmaalet laae paa Generøsitetens Gebeet, vilde jeg være ganske overbevist om, at den ærede Minister ikke vilde blive skuffet, og jeg haaber heller ikke, at han vil blive det ved andre Betragtninger. Derimod forekommer det mig, at det, der kan være iveien fra Skoleraadets Side, egentlig er

den Betænkelse hos det, om det var berettiget til at hve Pensionen; thi var det berettiget dertil, saa er det, forekommer det mig, ikke tilbørligt af det, at lade en saadan hæderlig Mand Enke være uden Pension i Haab om, at det skal kunne vælte denne over paa Statens Skuldre. Det er et nyt Forsøg paa at construere ud af Staten den, som for Alle skal bære Alt, og hvorved vi saa Alle komme til at bære vrangt og urigtigt. Den Maade, hvorpaa den ærede Minister nærmest vilde kunne naae sit Maal, og som kunde være, troer jeg, overmaade nyttigt og forstandigt, var, naar han samtidig med slige Forlangender lovede, at han ved at opløse alle Statskskoler vilde skaffe sig Midler til at fremme og udvikle Skoler af den her omhandlede Art rundt omkring. Det, der skulde bringe mig til at opfordre de ærede Herrer til at bevilge denne Pension, var, at det kunde blive en Opmuntring for samtlige Byer til at oprette Skoler af lignende Art, i Forventning om at faae Understøttelse af Staten, og for Statens samtlige Vælgere til at sende Mænd til Rigsdagen, som lidt efter lidt affladede Statskskoler for derved at finde Midler til at understøtte disse private Skoler. Naar den ærede Minister vilde love, at han vilde begynde med den af alle Statskskoler, som der er mindst Trang til, nemlig Metropolitansskolen, saa vilde vi i dette Instituts Midler finde Rigeligt til at pensionere alle Enker efter hæderlige Mænd, der paa denne Maade havde anvendt deres Tid i Kommunens Tjeneste, og have Midler til at erstatte det Savn af Underviisning, der nu lides, idet man har samlet al Underviisning paa enkelte Punkter og drevet Haandtering med Underviisningen for Statens Regning. Jeg skal gjøre mig det til en Regel ved enhver Leilighed, der kun tilbyder sig, at straffe dette Misbrug af Staten i Enkeltes Tjeneste, saalænge indtil vi blive fri derfor; og hvad nu specielt Metropolitansskolen angaaer, saa troer jeg ikke, at der er to Meninger om, at den fuldkommen vel kan undværes, idet der her paa Markedet er Nok til at concurrere om at give Opdragelse og Dplæring for ligesaa mange Børn, som der kun kan skaffes tilveie.